కథా నిలయం
59701
శ్రీకాకుళం

నిజాలు - నీడలు

చినుకుతో ప్రారంభమైన వర్షం కుంభవృష్టిగా మారింది! తాతలనాటి రెండుగదుల పెంకుటిల్లు వానకి తడిసిపోయి చితచితలాడుతోంది.

ఇంటి కప్పుమీంచి ధారగా పడుతున్న చోట్ల చెంబులు, గిన్నెలు పెట్టి లోపలున్నవి తడవకుండా వుండాలని తెగ తాపత్రయ పడుతోంది శాంత.

పొడిగావున్న ఓ మూలగా మంచాన్ని లాక్కొని ముడుచుకు పడుకున్న శాస్త్రిగారు కురిసే తన ఇంటినీ, తన మార్గాన్ని కాదని ఇంగ్లీషు చదువులకెగబడి, గ్రాడ్యుయేటయినా ఉద్యోగం లేక చివరికి ఓ పచారీకొట్లో గుమాస్తాగా స్థిరపడి బ్రతుకుని గానుగెద్దులా యీడ్చుకొస్తున్న కొడుకుని తిట్టిపోస్తున్నాడు.

ఈ తిట్లకి అలవాటుపడిపోయిన శాంత అవేం పట్టించుకోకుండా భర్తకోసం ఆత్రుతగా ఎదురు చూస్తోంది.

వానకి గాలి కూడా తోడవడంతో ప్రకృతి భయంక రంగా వుంది.

శాంతలో కంగారెక్కువై పోతోంది. పిచ్చిదానిలా ఇంట్లోకీ, వీధిలోకి తిరుగుతూనే వుంది.

రాత్రి పదకొండు దాటింది. శాంత భర్తశంకరంరాలేదు.

మూడేళ్ళ పాప తాతగారి పక్కలోనే పడుకుని కలవ రిస్తోంది! దానికి సాయం ముసలాయన గొణుగుడు! మతి పోయేలా వుంది శాంతకి.

'పొద్దున్నన‌గా యిల్లు విడిచిపెట్టి వెళ్ళిన ఆయన యింత సేపు ఎక్కడున్నట్లు?...ఈ వాన కెక్కడైనా బిగిసిపోయారా? లేక ఈ దారిద్ర్యానికి భయపడి యే అఘాయిత్యానికైనా పాల్పడలేదు కదా' అన్న ఆలోచన రాగానే భయంతో ఒణికి పోయింది.

మళ్ళీ తన ఆలోచనలకి తన్ని తానే తిట్టుకుంటూ భర్త ఇల్లు త్వరగా చేరాలని వెయ్యి దేవుళ్ళకి మొక్కుకుంది.

వాన ఉధృతం కాస్త తగ్గింది.

శాంత మళ్ళీ ఆశగా వీధి అరుగుమీాది కెళ్ళి చూసింది.

ఆమె కళ్ళు తళుక్కుమన్నాయి.

అల్లంతదూరంలో పూర్తిగా తడిసిపోయి గబగబా నడిచి వస్తున్న భర్తని చూసి తేలిగ్గా ఊపిరి తీసుకుంది.

శంకరంవచ్చి బట్టలు మార్చుకుని టవల్‌తో తల తుడుచుకుంటూ—

"పాప పడుకుందా?" అన్నాడు ఏదో అడగాల న్నట్టు.

"ఆ! భోంచేద్దాం రండి" అంది శాంత.

"వెళ్ళిన పని ఏమైంది?" అని అడగాలనుంది ఆమెకి. కానీ...భర్తమొహం చూశాక అడగబుద్ధి కాలేదు.

శంకరం భోజనాని కూర్చున్నాడు.

భర్త చెప్తాడని శాంత, భార్య అడుగుతుందని శంకరం ఎదురు చూస్తూ మౌనంగా భోజనం అయిందనిపించారు.

ఇల్లంతా ఓసారి పొడిగుడ్డపెట్టి తుడిచి పొడిగా వున్న చోట పక్కలు పరిచింది శాంత.

భారంగా పక్కమీదికొరిగాడు శంకరం.

"మీ ఫ్రెండ్‌ని అడిగారా?" పదినిమిషాల తర్వాత మెల్లగా అడిగింది శాంత.

"అడిగాను శాంతా! కానీ, ఎక్కడా పైసాపుట్టలేదు" బాధగా అన్నాడు శంకరం.

"పోనీ...మీ సుబ్బయ్య శ్రేష్టిగార్నే బతిమాలక పోయారా?"

పేలవంగా నవ్వాడు శంకరం.

"అదీ అయింది శాంతా! ఎన్నడూ లేంది ఇంతెత్తున ఎగిరిపడ్డాడు. 'ఇలా డబ్బుకోసం ప్రాణంతీస్తే ఇంక సరుకులు కూడా అరువిచ్చేది లేదు' అని నిర్మొహమాటంగా చెప్పేశాడు" అన్నాడు.

"అవున్రా! ఎందుకు చెప్పడూ! బ్రాహ్మణీకానికో గౌరవం ఏడిస్తేకదూ? అందుకే, నాలుగు సంస్కృతం ముక్కలు చదివేడవరా అన్నాను. నామాట విన్నావా? ఊహూం. ఆ ఇంగ్లీష్ చదువుల మోజులో పడ్డావ్. ఏమైందిప్పుడూ? తిండానికి తిండి, కట్టడానికి బట్టకూడా కరువైంది. నిజానికి నా ఆరోగ్యం బావుండి నేను పౌరోహిత్యం చేసేటప్పుడు యెంత వైభోగంగా వుండేది. ఒక్క గుడ్డముక్క కొనేరుగుదునా? అంతెందుకు ఈ సుబ్బయ్యశ్రేష్టి ఎంత వినయంగా ఉండేవాడు. అంతా నా దురాశ!" మంచంలోంచే సహస్రం చదివారు శాస్త్రిగారు.

అయినా అవేం అంతగా వినిపించడంలేదు శంకరానికి? కానీ...మధ్యాహ్నం కాబూలీవాలా వీధినపడి తిట్టిన తిట్లే... చెవుల్లో ప్రతిధ్వనించి ములుకుల్లా గుచ్చుకుంటున్నాయి.

నాలుగు నెలలక్రితం శంకరం కూతురికి ప్రాణంమీదికొస్తే యెక్కడా అప్పుదొరక్క, గత్యంతరంలేక ఓ కాబూలీవాలా దగ్గర వందరూపాయలు తీసుకున్నాడు.

పాప ఆరోగ్యం బాగుపడింది. కానీ బాకీ మాత్రం తీరలేదు.

ప్రతినెలా పదిరూపాయలు వడ్డీ మాత్రం యిస్తూ వచ్చాడు. కానీ అసల్లో పైసా అయినా తీర్చలేకపోయాడు.

వడ్డీమాత్రం యిస్తూంటే చాలు, అసలు యెంతకాలం ఇవ్వకపోయినా ఫరవాలేదు అని అతడు విన్నమాట అబద్ధం

అని మధ్యాహ్నం కాబూలీవాలా ఇంటికొచ్చి అడిగినప్పుడు తెలిసిందతనికి.

పదిరోజుల్లో పూర్తిగా యిచ్చేస్తానని నచ్చచెప్పి ఆ కాబూలీవాలాని పంపేసేటికి అతనికి తలప్రాణం తోకకొచ్చినట్లయింది.

ఆ డబ్బుకోసం అడిగిన వాళ్ళనడక్కుండా, తిరిగినచోటు తిరక్కుండా తిరుగుతూనే వున్నాడు. అయినా అతనికి పైసా పుట్టలేదు.

'ఛ! నాకన్నా గాడిదవాడు నయం. హాయిగా సంపాయించుకుని పెళ్ళాం బిడ్డల్ని పోషించుకుంటున్నాడు' అనుకుంటూ తనని తాను తిట్టుకుంటున్నాడు.

వాన పూర్తిగా తగ్గిపోయింది.

శాస్త్రిగారు, పాప గాఢనిద్రలోకి వెళ్ళిపోయారు. శంకరం నిద్ర నటిస్తున్నాడు. శాంత యింటికప్పుకేసి చూస్తూ పడుకుంది.

ఇద్దరి మనసుల్లోనూ పురుగులా తొల్చే విషయం 'ఈ గండం ఎలా గడుస్తుందా' అని!

తాకట్టుపెట్టడానికిగానీ, అమ్మడానికిగానీ తులం వెండిగానీ, చిన్నం బంగారంగానీ ఆ యింట్లో లేవని ఆ యిద్దరికీ తెలుసు.

దూరంగా పోలీస్టేషన్లో నాలుగ్గంటలు కొట్టారు.

హఠాత్తుగా శాంతకో ఆలోచన వచ్చింది. వెంటనే భర్తనిలేపి చెప్పింది.

ముందు తెల్లబోయి తర్వాత తల అడ్డంగా వూపాడు శంకరం. భార్య ఆలోచన ఏమాత్రం నచ్చలేదు శంకరానికి.

భార్యాభర్తలిద్దరూ తర్జనభర్జనపడి చివరికి ఒక నిర్ణయానికొచ్చారు, తెల్లారేసరికి.

అదే ..శాంత ట్యూబెక్టమీ ఆపరేషన్ చేయించుకోవడం! ఆపరేషన్ చేయించుకుంటే ... నూటపదిరూపాయలిస్తారు. అదిపెట్టి అప్పు తీర్చేయవచ్చు.

....

"శాంతా! మరోసారి బాగా ఆలోచించుకో" మెల్లగా అన్నాడు శంకరం.

శాంతి నవ్వింది.

"ఇందులో ఆలోచించడానికేముంది?"

"కానీ...నీకు మగపిల్లలంటే ఎంత యిష్టమో నాకు తెలియదనుకున్నావా? అందుకే..."

"సార్! మనకున్న ఎస్టేట్‌కి ఈ ఒక్క పాప చాలు!" మళ్ళీ నవ్వింది శాంత.

"కానీ..."

"ఇదిగో! మీరు మళ్ళీ మొదటికి రాకండి! అంతగా కొడుకావాలనుకుంటే మన పాప పెద్దయ్యాక పెళ్ళిచేసి దానికొక్కడుకుపుడితే వాణ్ణి మనం పెంచుకుని మన స్థిర, చరాస్తులన్నీ వాడికిచ్చేద్దాం" కళ్ళు వర్షిస్తున్నా 'పెదవులతో' నవ్వుతూ అంది శాంత.

ఆ నవ్వు కేవలం పెదవులమీదినించేననీ, అదీ తన తృప్తి

కోసమే అనీ శంకరానికి తెలుసు. అయినా నిస్సహాయంగా చూస్తూ భారంగా నిట్టూర్చాడు.

....

అనుకున్నట్టు ఆరోజు శాంతకి ట్యూబెక్టమీ ఆపరేషన్ జరిగిపోయింది.

శంకరం యేదో తప్పుచేసినట్టు ఫీలవుతుంటే శాంతే అతన్ని మందలించి ధైర్యం చెప్పింది.

కంట కన్నీరు కాదుకదా, కనీసం కించిత్ బాధయినా కనబర్చని భార్యకేసి ఆశ్చర్యంగా, ఆరాధనగా చూశాడు శంకరం.

వంశాంకురం పుట్టకుండానే ఆపరేషన్ చేయించుకున్నందుకు తిట్టిపోశాడు శాస్త్రిగారు.

"భగవంతుడిచ్చిన ఫలాన్ని కాదంటానికి మనమెంతటివారం" అన్నాడు.

"విధాత సృష్టికే ఆటంకం కలిగించినవాళ్లు అధోగతి పాలౌతారని" శపించాడు.

"వెధవాపరేషన్లు!..." అంటూ హాస్పిటల్సనీ, డాక్టర్లనీ దుమ్మెత్తిపోశాడు.

అన్నింటికీ మౌనమే జవాబు అన్నట్టుండిపోయాడు శంకరం.

కాబూలీవాలా దగ్గరికెళ్ళి ఫలానా రోజున డబ్బు ఇస్తానని చెప్పాడు.

అతనికి కొంత బాధగా వున్నా రుణవిముక్తున్నవుతానన్న తృప్తిగాకూడా ఉంది.

....

ఆరోజే శాంతని డిశ్చార్జ్ చేసేది! సుబ్బయ్యశ్రేష్ఠిగార్నడిగి పర్మిషన్ తీసుకుని భార్యని తీసుకురావడానికి హాస్పిటల్ కెళ్ళాడు శంకరం.

శాంత పదినిమిషాలక్రితమే పక్కింటి ఇల్లాలితో కలిసి యింటికెళ్ళిపోయిందని తెలుసుకున్న శంకరం గబగబా యింటి వైపు నడిచాడు.

వీధి తలుపులు దగ్గరగావేసి ఉన్నాయి. మెల్లగా తలుపులు తోసుకుని లోనికొచ్చాడు.

తండ్రి మాగన్నుగా పడుకుని నిద్రపోతున్నాడు.

కూతురు లక్క పిడతలు పెట్టుకుని ఆడుకుంటూ తండ్రి రావడంతో ఓసారతనికేసి చూసి తిరిగి ఆటలో పడిపోయింది.

ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది!

ఆశ్చర్యంగా, 'గది' అనబడే తడిక చాటుకు తొంగి చూశాడు శంకరం.

శాంత గోడవైపు మొహం పెట్టుకుని పడుకుని ఉంది.

"శాంతా!" మెల్లగా పిల్చాడు.

శాంత పలకలేదు.

"అరె! అప్పుడే నిద్రపోతున్నావా?" లోనికొస్తూ అన్నాడు శంకరం.

ఈసారి శాంత పలకలేదు.

"శాంతా!" కంగారుగా తట్టిలేపాడు.

"ఊఁ!" అని మాత్రం అందోసారి శాంత.

"ఏమిటి శాంతా! ఒంట్లో బాగాలేదా?" భార్యని ఇటు కేసి తిప్పుతూ అన్నాడు శంకరం.

చిత్రం! ఆమె కళ్ళు ఇంతలావు వాచి ఉన్నాయి.

భార్య బాగా ఏడ్చిందని గ్రహించిన శంకరం మనసంతా జాలితో నిండిపోయింది.

"శాంతా! ఏడ్చావా?" ఆమె పక్కలో కూర్చొని కళ్ళు తుడుస్తూ అన్నాడు.

శాంత మాట్లాడలేదు. కనీసం కళ్ళుకూడా తెరవలేదు. దుఃఖం మాత్రం రెట్టింపయింది.

"ఛ! ఛ! ఏమిటి శాంతా! ఇన్నాళ్లూ నాకు ధైర్యం చెప్పి ఇప్పుడు నువ్వు బాధపడుతున్నావా? పాప చూసిందంటే షేమ్ షేమ్ అంటుంది" అనునయంగానూ, తమాషాగానూ అన్నాడు శంకరం.

శాంతలో దుఃఖం కట్టతెంచుకుంది.

చటుక్కున భర్త ఒళ్ళో మొహం దాచుకుని భోరుమంది.

బిత్తరపోయిన శంకరానికేం చెయ్యాలో తోచలేదు. క్షణం ఆలోచించాడు.

ఇన్నేళ్ళలో ఆమె ఇంత బేలగా యేనాడూ కనిపించ లేదు. కానీ ఈరోజు...తన అసమర్థత మూలంగా...ఆమె మనసుకి మానని గాయం అయింది. కానీ ఇప్పుడేం చెయ్య గలడు? సమయం మించిపోయింది. ఇప్పుడు తను చెయ్యవలసిం దల్లా...ఆమెకి ధైర్యంచెప్పి ... ఓదార్చడం...అని నిశ్చ యించుకుని బలవంతంగా నవ్వుతూ—

"ఏయ్! ఏయ్! ఏయ్! ఏమిటిది ... ఇదంతా మగ నలుసుకోసమే? పిచ్చి శాంతీ! ఆడపిల్లలకన్నా మగపిల్లలేం ఉద్ధరిస్తారు చెప్పు! అంతగా కావాలనుకుంటే మన మనవణ్ణి దత్తత చేసుకుని...అదే మన పాప కొడుకుని, పెంచుకుని మన ఎస్టేట్స్ అన్నీ వాడికిచ్చేద్దామనుకున్నాం కదా. ఇంకా యీ బాధెందుకు?" అన్నాడు.

శాంత నవ్వలేదు.

ఏడుపు ఆపనూ లేదు.

బిత్తరపోయిన శంకరం...కొంతసేపలా మౌనంగా ఉండి పోయాడు.

దుఃఖాతిశయం కాస్త తగ్గాక ... మెల్లగా దిండుకింద నించి ఏదో తీసి భర్తచేతిలోపెట్టి గుప్పెటమూసింది శాంత.

మూసిన గుప్పెటని విప్పి చిత్రంగా చూసుకున్నాడు శంకరం.

పదిహేను రూపాయలు, చిల్లర!

"ఏమిటిది?" ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు.

"నేను ఆపరేషన్ చేయించుకున్నందుకు ప్రతిఫలం!" గద్గద స్వరంతో అంది శాంత.

"అంటే?"

"ఏముంది! ఆపరేషన్ చేసిన డాక్టర్‌కి ఇరవై అయిదు రూపాయలు, నర్సుకి పదిహేను రూపాయలు, ఆయా, వార్డు బాయ్ లాంటి వారికి తలా పది, థియేటర్లో ఉండగా ఏవో మందులవసరమై వారిదగ్గర లేక బైట తెప్పించారట, వాటికి పదిరూపాయలు అన్నీ పోను—ఇదిగో ఈ పదిహేను రూపాయల ముప్ఫయి పైసలు మిగిలాయట! చేతిలో పెట్టారు" ఆవేశంగా అంది శాంత.

కొయ్యబారిపోయాడు శంకరం.

"ఏమిటే, నూటపది రూపాయలిస్తామని చెప్పి పదిహేను రూపాయలిచ్చారా!" తెల్లబోతూ అన్నాడు.

"అవును! అంతేకాదు — ఇదేమిటన్యాయం? అంటే ఏమన్నారో తెలుసా?" ఒణుకుతున్న గొంతుతో అంది శాంత.

"ఏమన్నారు?" తడారిన గొంతుతో అన్నాడు శంకరం.

"మేమిచ్చిన డబ్బు మా కివ్వడానికే ఏడుస్తావేంటి— ఏదో నీ యింట్లో సొమ్ము తెచ్చి మాకు దానం చేస్తున్నట్లు అన్నారు."

"మాశారా, నేతిబీరకాయలోని నెయ్యిలా ... ధర్మాసుపత్రిలో ధర్మం ఎన్నిపాదాల నడుస్తోందో!"

బాధ, కోపం, కసి, దుఃఖం, చేతకానితనం అన్నీ కలిసిన గొంతుతో తడబడుతూ అంది శాంత.

అయితే ధర్మాసుపత్రిలోని ధర్మం సంగతిగానీ, లోకంలో జరిగే అవినీతి, లంచగొండితనాల గురించి గానీ— అతని మనసు ఆలోచించడం లేదు.

'రేపొద్దున్న కాబూలీవాలా వస్తాడు! అతనొస్తే ఏం సమాధానం చెప్పాలి? అతను యాగీచేస్తే తనని తానెలా కాపాడుకోవాలి?' అనుకున్న శంకరం రెండు చేతులతో తల పట్టుకుని కుప్పకూలిపోయాడు.

(ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర వారపత్రిక)

—*—